

PÄÄTÖS SUOMEN VUODEN 2018 KALASTUSKIINTIÖIDEN JAKAMISESTA MANNER-SUOMEN JA AHVENANMAAN MAAKUNNAN KESKEN

ASIA Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetulla lailla (1048/2016) Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöt on jaettu Manner-Suomessa (valtakunnassa) kaupallisille kalastajille siirrettävinä ja ei-siirrettävinä käyttöoikeuksina. Niiden perusteella jaetaan vuosittain toimijakohtaiset kalastuskiintiöt.

Suomen vuoden 2018 silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöt Itämeren pääaltaalla ja Pohjanlahdella on jaettava valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan kesken, koska Ahvenanmaan maakunta ja Ahvenanmaalle rekisteröidyt kaupalliset kalastajat eivät osallistu valtakunnan kiintiöjärjestelmään ei-siirrettävien ja siirrettävien käyttöoikeuksien osalta. Tämä jako on tehtävä maa- ja metsätalousministeriön 22.12.2016 (558/01.01/2016) tekemässä päätöksessä vahvistettujen osuuksien perusteella.

PÄÄTÖS Suomen Pohjanlahden silakkakiintiö, Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakkakiintiö, kilohailikiintiö sekä Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohikiintiö neuvoston asetuksessa (EU) 2017/1970 jaetaan vuotta 2018 koskeviksi valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan kiintiöiksi seuraavasti:

Pohjanlahden silakkakiintiö (ICES osa-alueet 30–31)

Suomen kalastuskiintiö vuodeksi 2018 on 69 359 000 kg, josta valtakunnan kiintiö on 65 289 916 kg ja Ahvenanmaan maakunnan kiintiö on 4 069 084 kg.

Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakkakiintiö (ICES osa-alueet 25–27, 28.2, 29 ja 32)

Suomen kalastuskiintiö vuodeksi 2018 on 50 297 000 kg, josta valtakunnan kiintiö on 42 676 703 kg ja Ahvenanmaan maakunnan kiintiö on 7 620 297 kg.

Kilohailikiintiö (ICES osa-alueet 22–32)

Suomen kalastuskiintiö vuodeksi 2018 on 13 545 000 kg, josta valtakunnan kiintiö on 12 380 130 kg ja Ahvenanmaan maakunnan kiintiö on 1 164 870 kg.

Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohikiintiö (ICES osa-alueet 22–31)

Suomen kalastuskiintiö vuodeksi 2018 on 23 548 lohta, josta valtakunnan kiintiö on 21 578 lohta ja Ahvenanmaan maakunnan kiintiö on 1 970 lohta.

Valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan vuoden 2018 kiintiöihin lisätään vuoden 2018 aikana vuodelta 2017 siirtyvät kiintiömäärät. Edelliseltä vuodelta siirtyvät kiintiömäärät jaetaan valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan kesken siten, että osapuolet saavat jäljellä olevan osuuden omasta kiintiöstään vuodelle 2017 ottaen huomioon kiintiöiden käyttöasteet.

Valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan kiintiöt muodostavat enimmäismäärän valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan kaupallisten kalastajien saaliille vuonna 2018. Vuonna 2018 suoritettavat kiintiöosien siirrot valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan kalastustoimijoiden välillä otetaan huomioon kiintiöiden lisäyksinä tai vähennyksinä.

Valtakunta ja Ahvenanmaan maakunta voivat sallia, että jos niiden kilohailin kiintiö vuonna 2018 täyttyy, voidaan tämän jälkeen saatu kilohailisaalis kirjata Pohjanlahden silakan tai Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan kiintiöihin siten, että niihin kirjattava kilohailisaalis muodostaa enintään yhdeksän prosenttia kustakin silakan kiintiöstä. Näin kirjattava kilohailisaalis kirjataan siihen silakan kiintiöön, jota koskevalta alueelta kilohailisaalis on saatu. Silakan kiintiöihin kirjattava kilohailisaalis nostaa kyseisten silakan kiintiöiden käyttöastetta.

Jos valtakunta tai Ahvenanmaan maakunta ylittää sille kuuluvan kiintiön vuodelle 2018 vähennetään kyseisen kiintiön ylitys vuodelle 2019 tulevasta valtakunnan tai Ahvenanmaan maakunnan kiintiöstä. Kiintiöiden ylitykset vähennetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1380/2013 15(9) artiklan tai neuvoston asetuksen (EU) N:o 1224/2009 105 artiklan tai muiden sovellettavien EU:n säännösten mukaisesti siten, että otetaan huomioon 105 artiklasta tai muista EU:n säännöksistä aiheutuvat vähennyskertoimet, jos koko Suomen kalastuskiintiö on ylittynyt tai muita EU-säännöksiä on rikottu siten, että rikkomukset johtavat kiintiöiden vähennyksiin.

Kun tieto vuotta 2018 koskevasta kiintiön ylityksestä on tiedossa, tulee valtakunnan tai Ahvenanmaan maakunnan ottaa tämä huomioon kalenterivuoden 2019 alussa siten, että valtakunta tai Ahvenanmaan maakunta vähentää asianomaisesta omasta kiintiöstään vuonna 2018 tapahtuneen kiintiön ylityksen. Ylityksen vähentäminen tulee tehdä viipymättä niin, ettei kyseisiä kiintiöitä käytetä vuoden 2019 vähennettävän määrän osalta sitä ennen ja ennen kuin Euroopan komissio on asetuksellaan vahvistanut Suomen koko kalastuskiintiön mahdollisen ylityksen.

Jos valtakunta tai Ahvenanmaan maakunta ei käytä sille kuuluvaa vuosittaista kiintiötä täysimääräisesti, kyseinen käyttämätön kiintiömäärä siirtyy siirron oikeuttavien

Suomen kalastuskiintiöiden osalta valtakunnan tai Ahvenanmaan maakunnan käytettäväksi vuonna 2019. Näin siirtyvät kiintiömäärät jaetaan valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan kesken siten, että osapuolet saavat jäljellä olevan osuuden omasta kiintiöstään vuodelle 2018 ottaen huomioon kiintiöiden käyttöasteet.

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

PERUSTELUT

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 59 b § 2 momentin mukaan maakunnan ja valtakunnan viranomaisten tulee neuvotella keskenään, jos niiden toimenpiteet ovat toisistaan riippuvaisia. Jos jäsenvaltiossa voidaan päättää vain yhdestä toimenpiteestä sellaisessa hallintoasiassa, jossa sekä maakunnalla että valtakunnalla olisi tämän lain mukaan toimivaltaa, toimenpiteestä päättää valtakunnan viranomainen. Ennen päätöksentekoa asiasta on neuvoteltava maakunnan viranomaisen kanssa yhteisymmärrykseen pyrkien ja päätöksenteossa maakunnan viranomaisen näkökannat on otettava mahdollisuuksien mukaan huomioon.

Korkein oikeus totesi päätöksessään H2016/170, että valtakunnan ja maakunnan yhteisymmärrys on ensisijainen tapa päättää asiasta, mutta jos ratkaisua ei saavuteta maa- ja metsätalousministeriöllä on toimivalta päättää kalastuskiintiöiden jaosta.

Maa- ja metsätalousministeriö on itsehallintolain 59 b §:n 2 momentin kolmannen lauseen perusteella neuvotellut Ahvenanmaan maakunnan hallituksen virkamiesten kanssa perustuen päätösluonnokseen Suomen vuoden 2018 kalastuskiintiöiden jakamisesta Manner-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnan kesken. Ahvenanmaan maakunnan hallituksen virkamiehet toivat esille, että maakunnan hallitus ei ole hyväksynyt kiintiöiden jakamista sillä tavalla kuin maa- ja metsätalousministeriö päätti 22.12.2016 ja että asia on edelleen valituksen kohteena. Yhteisymmärrystä ei siten tässä vaiheessa voida saavuttaa, koska valitusprosessi koskee myös vuoden 2018 kiintiöiden jakamista koskevan päätöksen perusteita. Näin ollen on pyritty yhteisymmärrykseen ja päätöksenteossa maakunnan hallituksen näkökannat Suomen vuoden 2018 kalastuskiintiöiden jakamisesta koskevasta päätöksestä on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon.

Maa- ja metsätalousministeriö lähetti 17.11.2017 edellä mainittujen neuvottelujen jälkeen Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle, Kalatalouden Keskusliitolle, Suomen Ammattikalastajaliitolle ja Varsinais-Suomen ELY-keskukselle lausuntopyynnön päätösluonnoksesta Suomen vuoden 2018 kalastuskiintiöiden jakamisesta Manner-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnan kesken. Ahvenanmaan maakunnan hallitus toteaa päätösluonnosta koskevassa lausunnossaan, että kiintiöjako perustuu ministeriön 22.12.2016 tekemään päätökseen ja että maakunnan hallitus ei voi yhtyä kyseiseen jakoon tai siihen tapaan, jolla jako toteutettiin ja että se on edelleen valitusprosessin kohteena. Maakunnan hallitus katsoo myös, että turskakiintiöt tulee jakaa maakunnan ja valtakunnan kesken. Vuodelta 2017 siirtyvien kiintiönosien tai valtakunnan ja

maakunnan kalastustoimijoiden välisten siirtojen sekä jonkun kiintiön mahdolliseen ylitykseen liittyvien menettelyjen osalta maakunnan hallitus toteaa, että näistä menettelyistä on jo aiemmin keskusteltu ja sovittu ministeriön ja maakunnan hallituksen kesken, eikä maakunnan hallituksella ole niihin liittyvää varaumaa. Maakunnan hallitus toteaa lisäksi, että päätösluonnoksesta ei selviä, että ministeriön aikeena on myös kuulla ahvenanmaalaisia toimijoita sitä koskevan maakunnan hallituksen näkemyksen mukaisesti. Suomen Ammattikalastajaliitto kannattaa päätösluonnosta, mutta toteaa lausunnossaan, että päätösluonnoksessa olevaa kohtaa vuodelta 2017 siirtyvien kiintiöiden osalta on täsmennettävä siten, että siitä käy selkeästi ilmi, että osapuolet saavat jäljellä olevan osuuden omasta kiintiöstään 2017, huomioiden sen hyödyntämistä. Maa- ja metsätalousministeriö on tarkentanut päätösluonnoksessa olevaa kohtaa vuodelta 2017 siirtyvistä kiintiönoisista Suomen Ammattikalastajaliiton esittämän mukaisesti. Ahvenanmaan maakunnan hallituksen lausunnossa esille tuodut seikat liittyvät 22.12.2016 tehtyyn päätökseen ja sitä koskevaan valitusprosessiin, eikä maa- ja metsätalousministeriö siltä osin näe muutostarvetta.

Maa- ja metsätalousministeriön tulee siten itsehallintolain 59 b §:n 2 momentissa säädettyä menettelyä noudattaen ja kyseisen lainkohdan toisen virkkeen mukaisesti päättää Suomen vuoden 2018 kyseisten kalastuskiintiöiden jakamisesta valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan kesken. Maa- ja metsätalousministeriön päätös 22.12.2016 Suomen kalastuskiintiöiden jakamisesta Manner-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnan kesken ja erityisesti jakoperusteet ja kalastuskiintiöiden jakaminen ovat valituksen kohteena. Maa- ja metsätalousministeriö noudattaa toistaiseksi mainitun päätöksen kiintiöjakoja.

Jos jäsenvaltio on ylittänyt jonkin kalakannan tai kalakantaryhmän osalta tiettyä vuonna käytettävissään olevan kiintiönsä, osuutensa tai määräosansa, komissio alentaa neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 105 artiklan mukaisesti seuraavana vuonna tai seuraavina vuosina kiintiönsä ylittäneen jäsenvaltion käytettävissä olevaa vuotuista kiintiötä, osuutta tai määräosaa soveltamalla ylityksen mukaista kerrointa. EU:n muistakin määräyksistä voi aiheutua Suomen kalastuskiintiöiden vähennyksiä. Suomen kalastuskiintiöiden mahdollisesti ylityksistä tehtävät kyseiset tai muut vähennykset tulee jakaa valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan kesken ylitysten tai vähennysten muun syyn suhteessa.

Neuvoston asetus (EU) N:o 847/96 TACien ja kiintiöiden vuosittaiseen hallinnoimiseen liittyvien lisäedellytysten käyttöönottoamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1380/2013 15(9) artikla mahdollistavat sen, että tiettyjen kalakantojen kiintiöiden osia voidaan siirtää seuraavalle kalastusvuodelle enintään 10 prosentin edestä.

Neuvoston asetuksella (EU) N:o 2017/1970 eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2018 sekä asetuksen (EU) N:o 2016/127 muuttamisesta on vahvistettu Suomen kalastuskiintiöt vuodelle 2018. Valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan vuodelle 2018

vahvistettavat kiintiöt on laskettu kyseisen asetuksen Suomen silakan, kilohailin ja lohen kalastuskiintiöiden perusteella. Asetuksessa on myös määritelty ne kalakannat, joiden osalta voidaan siirtää 10 prosenttia seuraavalle kalenterivuodelle ja joiden osalta voidaan soveltaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1380/2013 artiklan 15(8) joustomahdollisuutta sivusaaliina saatavan lajin kirjaamisesta kohdelajin kiintiöön. Suomen vuoden 2018 silakka- ja kilohailikiintiöistä voidaan enintään 10 % siirtää vuodelle 2019. Edellä mainittua 15(8) artiklan mukaista 9 %:n joustomahdollisuutta voidaan soveltaa kilohailisaaliisiin sekä Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakkasaaliisiin. Lisäksi lohikiintiöstä voidaan enintään 10 % siirtää vuodelle 2019 asetuksen (EU) N:o 1380/2013 artiklan 15(9) perusteella.

Toimivan kiintiöseurannan varmistamiseksi on välttämätöntä soveltaa mainittua artiklaa 15(8) vain kilohaili- tai silakkakiintiöihin. Koska rajoittava kilohailikiintiö muodostaa minimitekijän sekä Ahvenanmaan että valtakunnan pelagisessa kalastuksessa, on tarkoituksenmukaista soveltaa artiklan 15(8) antamaa joustavuutta siten, että kilohailisaaliita voidaan sisällyttää silakkakiintiöihin. Tämä mahdollistaa olennaisesti suuremmat kilohailisaaliit ja korkeamman silakkakiintiöiden hyödyntämisen.

Hallintolainkäyttölain 31 §:n 2 momentin mukaan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vaille olevana, jos laissa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Päätös Suomen vuoden 2018 kalastuskiintiöiden jakamisesta valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan kesken edellyttää välitöntä täytäntöönpanoa, jotta toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä voidaan ottaa käyttöön vuoden 2018 alusta alkaen lain 1048/2016 mukaisesti. Suomen kalastuskiintiöt vuodelle 2018 on jaettava valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan kesken, koska Ahvenanmaalla on toimivalta kalastuksen osalta, eikä osapuolilla ole yhteistä toimijakohtaista kalastuskiintiöjärjestelmää.

Päätöksen täytäntöönpano vasta sen lainvoimaiseksi tulemisen jälkeen vaarantaisi valitustilanteessa kalastuksen aloituksen vuoden 2018 alusta ja johtaisi siihen, että kalastus ilman myönnettyjä toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä olisi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain 29 § 2 momentin mukaan kiellettyä 1.1.2018 alkaen. Tämän vuoksi päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti. Myös silakan, kilohailin ja lohen tarjonnan varmistamiseen liittyvä yleinen etu edellyttää päätöksen välitöntä täytäntöönpanoa.

Lisätietoja antavat kalatalousneuvos Risto Lampinen p. 0295 162458 (risto.lampinen@mmm.fi) ja neuvotteleva virkamies Orian Bondestam p. 0295 162494 (orian.bondestam@mmm.fi).

SOVELLETUT
SÄÄNNÖKSET

Ahvenanmaan itsehallintolaki (1144/1991), 59 b § 2 momentti, toinen lause

Laki Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesti täytäntöönpanosta (1048/2016), 12 § 2 momentti

Hallintolainkäyttölaki (586/1996), 31 § 2 momentti

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1380/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, yhteisestä kalastuspolitiikasta, neuvoston asetusten (EY) N:o 1954/2003 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 2371/2002 ja (EY) N:o 639/2004 ja neuvoston päätöksen 2004/585/EY kumoamisesta, artikla 15 kohdat (8) ja (9)

Neuvoston asetus (EU) N:o 2017/1970, annettu 27 päivänä lokakuuta 2017, eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2018 sekä asetuksen (EU) 2017/127 muuttamisesta, artikla 6(2) ja liite

Neuvoston asetus (EY) N:o 1224/2009, annettu 20 päivänä marraskuuta 2009, yhteisön valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, asetusten (EY) N:o 847/96, (EY) N:o 2371/2002, (EY) N:o 811/2004, (EY) N:o 768/2005, (EY) N:o 2115/2005, (EY) N:o 2166/2005, (EY) N:o 388/2006, (EY) N:o 509/2007, (EY) N:o 676/2007, (EY) N:o 1098/2007, (EY) N:o 1300/2008 ja (EY) N:o 1342/2008 muuttamisesta sekä asetusten (EY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1627/94 ja (EY) N:o 1966/2006 kumoamisesta, artikla 105 ja 107

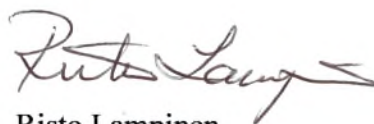
Neuvoston asetus (EY) N:o 847/1996 TACien ja kiintiöiden vuosittaiseen hallinnoimiseen liittyvien lisäedellytysten käyttöönottoamisesta, artikla 4(2)

Maa- ja metsätalousministeri

Jari Leppä

Kalatalousneuvos

Risto Lampinen

LIITTEET

Valitusosoitus

TIEDOKSI

Ahvenanmaan maakunnan hallitus
Saamelaiskäräjät
Metsähallitus
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (Varsinais-Suomi, Pohjois-Savo ja Lappi)
Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio
Rannikon maakuntien liitot
Luonnonvarakeskus
Maaseutuvirasto
Suomen ympäristökeskus
Kalatalouden Keskusliitto ry
Suomen Ammattikalastajaliitto ry
Suomen Kalakauppiasliitto ry
Suomen Kalankasvattajaliitto ry
Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry
Suomen kalastusopaskilta ry
Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry
Elintarviketeollisuusliitto ry
Päivittäistavarakauppayhdistys ry
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry
Svenska Lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Suomen Luonnonsuojeluliitto ry
Natur och Miljö rf
WWF Suomi

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla **Turun hallinto-oikeuteen**. Valitus on tehtävä kirjallisesti.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Turun hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon muutosta haetaan, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksenalainen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähettile, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta.
- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.
- Jos päätöksen nähtävillä pitämisestä on julkaistu ilmoitus virallisessa lehdessä ja sen lisäksi viranomaisen ilmoitustaululla tai sanomalehdessä (yleistiedoksianto), tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa **Turun hallinto-oikeudelle** henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköpostina taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeus perii valittajalta pääsääntöisesti valitusasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksuna 250 euroa (tuomioistuinmaksulaki (1455/2015) 2 §).

Yhteystiedot

Turun hallinto-oikeus
Käyntiosoite:
Postiosoite:
Sähköpostiosoite
Virka-aika

Sairashuoneenkatu 2-4, Turku
PL 32, 20101 Turku
turku.hao@oikeus.fi
klo 8.00 - 16.15